

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A Méltányos Átállást Támogató Alap

(2020/C 324/11)

Főelőadó:	Vojko OBERSNEL (HR/PES), helyi végrehajtó testület tagja: Fiume (Rijeka)
Referenciaszöveg:	Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi határozatra a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról (COM(2020) 22 final) Módosított javaslat az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2020) 23 final) Módosított javaslat a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2020) 460 final)

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról

COM(2020) 22 final

1. módosítás

(13) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A MÁTA forrásainak a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzésen belüli rugalmas programozása végett lehetővé kell tenni egy önálló MÁTA-program létrehozását vagy azt, hogy a MÁTA-forrásokat az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) vagy a Kohéziós Alap által támogatott valamely programon belüli egy vagy több külön prioritásként programozzák. Az (EU) [új CPR] rendelet 21a. cikkével összhangban a MÁTA forrásait meg kell erősíteni az ERFA-ból és az ESZA+-ból származó kiegészítő finanszírozással. Az ERFA-ból és az ESZA+-ból átcsoportosított összegeknek összhangban kell állniuk a méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben rögzített művelettípusokkal.</p>	<p>A MÁTA forrásainak a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzésen belüli rugalmas programozása végett lehetővé kell tenni egy önálló MÁTA-program létrehozását vagy azt, hogy a MÁTA-forrásokat az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) vagy a Kohéziós Alap által támogatott valamely programon belüli egy vagy több külön prioritásként programozzák. Az (EU) [új CPR] rendelet 21a. cikkével összhangban a MÁTA forrásait meg lehet erősíteni az ERFA-ból és az ESZA+-ból származó kiegészítő finanszírozással. Az ERFA-ból és az ESZA+-ból átcsoportosított összegeknek összhangban kell állniuk a méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben rögzített művelettípusokkal.</p>

Indokolás

A Méltányos Átállást Támogató Alap egy szakpolitikai javaslat, amelynek csak kiegészítenie kell a jelenlegi kohéziós költségvetést. A MÁTA által támogatandó tevékenységek többsége (4. cikk) a gyakorlatban már az 1. és 2. szakpolitikai célkitűzés keretében is finanszírozható lenne az ERFA-n és az ESZA+-on keresztül.

2. módosítás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (EU) [új CPR] rendelet [4. cikke (1) bekezdésének] második albekezdésével összhangban a MÁTA egyetlen egyedi célkitűzéshez járul hozzá, amely a következő: „a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásai kezelésének lehetővé tétele a régiók és az emberek számára”.	Az (EU) [új CPR] rendelet [4. cikke (1) bekezdésének] második albekezdésével összhangban a MÁTA egyetlen egyedi célkitűzéshez járul hozzá, amely a következő: „a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásai kezelésének lehetővé tétele a régiók és az emberek számára”, összhangban a Párizsi Megállapodás céljaival, az EU 2050-ig megvalósítandó klímasemlegeségi célkitűzésével és a 2030-as csökkentési célokkal.

Indokolás

Az alap célkitűzésének meghatározásában egyértelműen utalni kell a Párizsi Megállapodás célkitűzéseire, az EU 2050-ig megvalósítandó klímasemlegeségi célkitűzésére és a 2030-as csökkentési célokra.

3. módosítás

3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) A MÁTA valamennyi tagállamban támogatja a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzést.	(1) A MÁTA az érintett régiókban vagy tevékenységekben az átállás társadalmi, társadalmi-gazdasági és környezeti hatásaihoz nyújt finanszírozást.

Indokolás

Magától értetődik.

4. módosítás

4. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. A MÁTA az (1) bekezdésnek megfelelően kizárólag a következő tevékenységeket támogatja: a) kkv-kba – köztük induló innovatív vállalkozásokba – történő, gazdasági diverzifikációt és átalakulást eredményező termelőberuházások; b) új vállalkozásokat – köztük üzleti inkubátorházakat és konzultációs szolgáltatásokat – létrehozó beruházások;	2. A MÁTA az (1) bekezdésnek megfelelően a következő tevékenységeket támogatja: a) kkv-kba – köztük induló innovatív vállalkozásokba – történő, gazdasági diverzifikációt és átalakulást eredményező fenntartható termelőberuházások; b) a fenntartható fejlődésre történő átállás szempontjából fontos új vállalkozásokat – köztük üzleti inkubátorházakat és konzultációs szolgáltatásokat – létrehozó beruházások;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) kutatási és innovációs tevékenységekbe való és a fejlett technológiák átadását előmozdító beruházások;	c) fenntartható kutatási és innovációs tevékenységekbe való és a fejlett technológiák átadását előmozdító beruházások;
d) megfizethető tiszta energiát szolgáló technológiák és infrastruktúrák bevezetésére, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyságra és a megújuló energiára irányuló beruházások;	d) megfizethető tiszta, biztonságos és fenntartható energiát szolgáló technológiák és szociális infrastruktúrák bevezetésére, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyságra és a megújuló energiára irányuló beruházások;
e) a digitalizációra és a digitális konnektivitásra irányuló beruházások;	e) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló 2018/2001/EU irányelv (15. cikk (3) bekezdés), az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv (9. és 11. cikk) és az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv (14. cikk (4) bekezdés) végrehajtását támogató beruházások;
f) a területek helyreállítására és szennyeződésmentesítésére, földterületek helyreállítási és újratelepítési projektjeire irányuló beruházások;	f) a digitalizációra és a digitális konnektivitásra irányuló beruházások;
g) a körforgásos gazdaságnak többek között a hulladék-megelőzés, a hulladékcsökkentés, az erőforrás-hatékonyság, az újrafelhasználás, a javítás és az újrafeldolgozás révén történő előmozdítására irányuló beruházások;	g) a területek helyreállítására és szennyeződésmentesítésére, földterületek helyreállítási és újratelepítési projektjeire irányuló beruházások, összhangban a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU európai bizottsági rendelet 2. cikkének (122) bekezdésében meghatározott „a szennyező fizet” elvvel;
h) munkavállalók továbbképzése és átképzése;	h) a körforgásos gazdaságnak többek között a hulladék-megelőzés, a hulladékcsökkentés, az erőforrás-hatékonyság, az újrafelhasználás, a javítás és az újrafeldolgozás révén történő előmozdítására irányuló beruházások;
i) munkakeresési segítség álláskeresőknél;	i) a munkaerő továbbképzése és átképzése;
j) az álláskereső aktív munkaerőpiaci befogadása;	j) munkakeresési segítség álláskeresőknél;
k) technikai segítségnyújtás.	k) az álláskereső aktív munkaerőpiaci befogadása;
	l) az érintett terület illetékes helyi és regionális önkormányzatai, a tagállam és az Európai Bizottság közötti megállapodás szerinti bármely egyéb olyan konkrét tevékenység, amely összhangban van a helyi fejlesztési stratégiákkal, és hozzájárul a szén-dioxid-semleges uniós gazdaságra való, 2050-ig megvalósítandó átálláshoz;
	m) technikai segítségnyújtás.

Indokolás

- Minden környezetvédelmi beruházás esetében tiszteletben kell tartani azt a szabályt, hogy a szennyezés kezelésére irányuló intézkedések költségeit a szennyezést okozó félnek kell viselnie.
- A továbbképzést és az átképzést nem szabad a munkavállalókra korlátozni, hanem ki kell terjeszteni a munkanélkülieket, álláskeresőket stb. a zöld gazdaságbeli munkavállalásra felkészítő képzésre is.
- Nagyobb rugalmasságot kell biztosítani a támogatott projektek kiválasztásában, amennyiben az érintett terület helyi és regionális önkormányzatai, a tagállam és az Európai Bizottság egyetért.

5. módosítás

5. cikk a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) atomerőművek leszerelése és építése;	a) atomerőművek leszerelése, építése vagy az atomerőművekbe történő beruházás bármely más formája;

Indokolás

Magától értetődik.

6. módosítás

5. cikk d) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) fosszilis tüzelőanyagok előállításával, feldolgozásával, forgalmazásával, tárolásával vagy égetésével kapcsolatos beruházások;	d) fosszilis tüzelőanyagok kitermelésével , előállításával, feldolgozásával, forgalmazásával, tárolásával vagy égetésével kapcsolatos beruházások, beleértve új szénbányák megnyitását is;

Indokolás

A MÁTA-nak nem szabad támogatnia a szénbányák megnyitását vagy újbóli megnyitását, de ezt a korlátozást nem szabad kiterjeszteni a bányászat más típusaira (fém, ipari ásványok, díszkőzet stb.), mivel a bányászat olyan gazdasági tevékenység, amely minőségi, hosszú távú foglalkoztatást teremt.

7. módosítás

Az 5. cikk vége új bekezdéssel egészítendő ki

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Nem nyújtható támogatás olyan, NUTS 3. szintű régióban végzett műveletekhez, ahol a program időtartama alatt a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv alapján új szén-, lignit- vagy olajpalabánya, illetve tőzegkitermelési terület megnyitását, vagy ideiglenesen bezárt szén-, lignit- vagy olajpalabánya, illetve tőzegkitermelési terület újbóli megnyitását tervezik.

Indokolás

A támogatás célja, hogy segítse a szén-dioxid-mentes gazdaságra való átállást, ami kizárja új bányák és/vagy tőzegkitermelési területek megnyitását és a már meglévők újrainyitását.

8. módosítás

6. cikk (1) bekezdés második albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság csak akkor hagy jóvá egy programot, ha a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi tervben szereplő, az átállási folyamat által legkedvezőtlenebbül érintett területek azonosítása indokolt és a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv összhangban áll az érintett tagállam nemzeti energia- és klímatervével.	A Bizottság csak akkor hagy jóvá egy programot, ha a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi tervben szereplő, az átállási folyamat által legkedvezőtlenebbül érintett területek azonosítása indokolt és a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv kötelezettségvállalást tartalmaz a Párizsi Megállapodás céljai, az EU 2050-ig megvalósítandó klímasegítségügyi célja és a 2030-as csökkentési célok mellett, és összhangban áll az (EU) [új CPR] rendelet [23.] cikkében említett területi stratégiákkal , az érintett tagállam nemzeti energia- és klímatervével és a szociális jogok európai pillérével .

9. módosítás

6. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A MÁTA-prioritás vagy -prioritások magukban foglalják a tagállami MÁTA-allokációk egészéből vagy egy részéből álló MÁTA-forrásokat és az (EU) [új CPR] rendelet [21a.] cikkével összhangban átcsoportosított forrásokat. A MÁTA-priorításra átcsoportosított ERFA- és ESZA+-források teljes összege legalább fele és legfeljebb háromszorosa az adott prioritásra a MÁTA-ból nyújtott támogatás összegének.	A MÁTA-prioritás vagy -prioritások magukban foglalják a tagállami MÁTA-allokációk egészéből vagy egy részéből álló MÁTA-forrásokat és az (EU) [új CPR] rendelet [21a.] cikkével összhangban az irányító hatóságok által esetleg átcsoportosított forrásokat. A MÁTA-hoz átcsoportosítandó ERFA- és ESZA+-források összege legfeljebb másfélszerese az adott prioritásra a MÁTA-ból nyújtott támogatás összegének.

Indokolás

A tagállamok számára nagyobb rugalmasságot kell biztosítani az ERFA-ból és az ESZA+-ból a MÁTA-hoz átcsoportosítandó összegek meghatározásában. Ez korlátozná a kötelezettségvállalások esetleges visszavonását is abban az esetben, ha a leginkább érintett területeken alacsony a támogatásfelvevő képesség.

10. módosítás

A 6. cikk (2) bekezdésének vége új albekezdéssel egészítendő ki

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Az Európai Bizottság csak akkor hagyja jóvá az ERFA- és az ESZA+-forrásoknak a MÁTA-priorításra történő átcsoportosítását, ha az átcsoportosítás teljes összege nem haladja meg az operatív programok eredeti ERFA- és ESZA+-allokációjának (alaponként számított) 20 %-át.

Indokolás

A módosítás összehangolja a jogszabály szövegét az indokolással.

11. módosítás

7. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A tagállamok az érintett területek illetékes hatóságával együttműködve egy vagy több, a 868/2014/EK bizottsági rendelettel módosított 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája 3. szintjének („NUTS 3. szintű régiók”) megfelelő, egy vagy több érintett területre kiterjedő, méltányos átállásra vonatkozó területi tervet dolgoznak ki a II. mellékletben meghatározott minta szerint. E területek az átállásból adódóan a gazdasági és társadalmi hatások alapján legkedvezőtlenebbül érintett területek, különös tekintettel a fosszilis tüzelőanyagok előállításához és felhasználásához kapcsolódó munkahelyek várható megszűnésére és a legkibocsátásintenzívebb ipari létesítmények termelési folyamatainak átalakítása jelentette szükségletekre.</p>	<p>(1) A tagállamok az érintett területek illetékes hatóságával együttműködve egy vagy több, a 868/2014/EK bizottsági rendelettel módosított 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája 2. szintjének („NUTS 2. szintű régiók”) megfelelő, egy vagy több érintett területre kiterjedő, méltányos átállásra vonatkozó területi tervet dolgoznak ki a II. mellékletben meghatározott minta szerint. E területek az átállásból adódóan a gazdasági és társadalmi hatások alapján legkedvezőtlenebbül érintett területek, különös tekintettel a fosszilis tüzelőanyagok előállításához és felhasználásához kapcsolódó munkahelyek várható megszűnésére és a legkibocsátásintenzívebb ipari létesítmények termelési folyamatainak átalakítása jelentette szükségletekre.</p>

Indokolás

Az átállás negatív tovagyrúzó hatásai nem korlátozódnak majd a NUTS 3. szintű területekre, hanem nagy valószínűséggel a környező területeket is érintik. Ezért és az irányítás egyszerűsítése érdekében helyénvalóbbnak tűnik a támogatást a NUTS 2. szintre összpontosítani.

12. módosítás

7. cikk (2) bekezdés b) pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(új) b) egyértelmű elkötelezettség a társadalmi szempontból méltányos és igazságos zöld átállás mellett a Párizsi Megállapodás végrehajtása során;</p>

Indokolás

A méltányos átállásra vonatkozó területi terveket csak akkor szabad jóváhagyni, ha azok egyértelmű elkötelezettséget tartalmaznak a Párizsi Megállapodás céljai mellett, amint azt az Európai Tanács a 2019. október 18-i ülésén hangsúlyozta.

13. módosítás

7. cikk (2) bekezdés c) pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(új) c) egyértelmű elkötelezettség azon célkitűzés mellett, hogy az EU 2050-re klímaseglegessé váljon, valamint 2030-ig teljesítse csökkentési céljait;

Indokolás

A méltányos átállásra vonatkozó területi terveket csak akkor szabad jóváhagyni, ha azok egyértelműen elkötelezik magukat azon célkitűzés mellett, hogy az EU 2050-re klímaseglegessé váljon, valamint 2030-ig teljesítse csökkentési céljait, amint azt az Európai Tanács a 2019. december 12-i ülésén hangsúlyozta.

14. módosítás

7. cikk (2) bekezdés c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) a leghátrányosabban érintett területek előtt álló, az átállásból adódó kihívások felmérése – ideértve a klímasegleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásait –, valamint a szóban forgó területeken folytatott kibocsátásintenzív tevékenységek átalakításából vagy felszámolásából következően a potenciálisan érintett munkahelyek és megszűnő munkahelyek számának, továbbá a fejlesztési szükségleteknek és a 2030-ig teljesítendő célkitűzéseknek az azonosítása.	c) a leghátrányosabban érintett területek előtt álló, az átállásból adódó kihívások felmérése – ideértve a klímasegleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásait –, valamint a szóban forgó területeken folytatott kibocsátásintenzív tevékenységek átalakításából vagy felszámolásából következően a potenciálisan érintett munkahelyek és megszűnő munkahelyek számának, továbbá a fejlesztési szükségleteknek és a 2030-ig teljesítendő célkitűzéseknek az azonosítása, valamint az átállás szomszédos régiókra gyakorolt negatív tovaryűrűző hatásainak értékelése.

Indokolás

A méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben minden lehetséges negatív tovaryűrűző hatást megfelelően értékelni kell.

15. módosítás

7. cikk (2) bekezdés f) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
f) a partnerségi megállapodásokból álló irányítási mechanizmusok, a tervezett nyomonkövetési és értékelési intézkedések, valamint a felelős szervek ismertetése;	f) a partnerségi megállapodásokból álló irányítási mechanizmusok, a tervezett nyomonkövetési és értékelési intézkedések, valamint a felelős szervek ismertetése, amennyiben azok eltérnek az (EU) [új CPR] rendelet V. mellékletében meghatározott, a programban már leírt elemektől; a helyi és regionális önkormányzatokat ennek minden aspektusába be kell vonni;

Indokolás

Egyszerűsítési intézkedésként csak azokat az információkat kell megadni, amelyek eltérnek a „Minta az ERFA-ból (»Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe« célkitűzés), az ESZA+-ból, a MÁTA-ból, a Kohéziós Alapból és az ETHA-ból támogatott programokhoz – 16. cikk (3) bekezdés” című dokumentummal (a CPR-rendelet V. melléklete) összhangban a programban már leírt elemektől. Ezenkívül a helyi és regionális önkormányzatokat e folyamat szerves szereplőinek kell tekinteni.

16. módosítás

7. cikk (2) bekezdés h) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>h) a kkv-któl eltérő vállalkozások termelőberuházásaihoz nyújtott támogatás esetén az ilyen műveletek és vállalkozások teljes körű felsorolása és a szóban forgó támogatás szükségességének indoklása hiányelemzéssel, amely bemutatja, hogy a beruházás hiányában a várhatóan megszűnő munkahelyek száma meghaladná a várhatóan létrejövő munkahelyek számát;</p>	<p>h) a kkv-któl eltérő vállalkozások fenntartható termelőberuházásaihoz nyújtott támogatás esetén a szóban forgó támogatás szükségességének indoklása hiányelemzéssel, amely bemutatja, hogy a beruházás hiányában a várhatóan megszűnő munkahelyek száma meghaladná a várhatóan létrejövő munkahelyek számát;</p>

Indokolás

A műveleteknek és a vállalkozásoknak (nagyvállalatoknak) a MÁTA programozási szakaszában történő teljes körű felsorolása nem igazán tűnik megvalósíthatónak, és a programozási időszak leelejétől kezdve késedelmekhez vezethet. Emellett ez a megközelítés éppen ellentétes az egyszerűsítésre irányuló erőfeszítésekkel, amelyek többek között a jelenlegi CPR 100–103. cikke értelmében a nagyprojektekre alkalmazandó külön eljárások megszüntetését eredményezték.

17. módosítás

7. cikk (2) bekezdés i) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>i) a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését szolgáló beruházásokhoz nyújtott támogatás esetén a támogatandó műveletek teljes körű felsorolása és annak indoklása, hogy ezek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás jelentős, a 2003/87/EK irányelv szerinti ingyenes kiosztáshoz használt referenciaértékeknél lényegesen alacsonyabb szintre való csökkenését eredményezik, és azzal a feltétellel, hogy jelentős számú munkahely védelméhez szükségesek;</p>	<p>i) a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését szolgáló beruházásokhoz nyújtott támogatás esetén annak indoklása, hogy a támogatandó műveletek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás jelentős, a 2003/87/EK irányelv szerinti ingyenes kiosztáshoz használt referenciaértékeknél lényegesen alacsonyabb szintre való csökkenését eredményezik, és azzal a feltétellel, hogy jelentős számú munkahely védelméhez szükségesek;</p>

Indokolás

A műveleteknek a MÁTA programozási szakaszában történő teljes körű felsorolása nem igazán tűnik megvalósíthatónak, és a programozási időszak leelejétől kezdve késedelmekhez vezethet.

18. módosítás

8a. cikk (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p style="text-align: center;">8a. cikk</p> <p>1. Az Európai Bizottság felügyelete és közvetlen irányítása alatt létrejön egy a méltányos átállást támogató platform (a továbbiakban: a platform), amely lehetővé teszi a levont tanulságokkal és a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos két- és többoldalú tapasztalatcserét valameny-nyi érintett ágazatban.</p> <p>2. A platform két részből áll:</p> <p>a) technikai munkacsoportok, amelyek az érintett régiók konkrét kihívásaival foglalkoznak, és elősegítik a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek és az egyedi műveletek előkészítésével kapcsolatban. A technikai munkacsoportokat, melyeknek a helyi és regionális önkormányzatokat is magukban kell foglalniuk, a MÁTA operatív igényeinek megfelelően kell létrehozni, figyelembe véve a támogatott műveletek ágazati lefedettségét.</p> <p>A technikai munkacsoportok szorosan együttműködnek az (EU) [új InvestEU program] rendelet 20. cikkével összhangban létrehozott InvestEU Tanácsadó Platformmal és az Európai Beruházási Bank érintett szolgálataival annak biztosítása érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezzenek az InvestEU programon és az EBB-n keresztül elérhető finanszírozáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos technikai és gyakorlati ismeretekkel;</p> <p>b) a méltányos átállásban érintett régiók éves fóruma (a továbbiakban: a fórum), a Régiók Európai Bizottságával közös szervezésben. A fórum lehetővé teszi a szakpolitikai iránymutatások összehangolását és a technikai munkacsoportok operatív tevékenységeibe történő átiültetését.</p> <p>3. Az Európai Bizottság megállapítja a platform irányítási mechanizmusaira, tagságára, működésére és költségvetésére vonatkozó részletes szabályokat. Biztosítani kell minden kormányzati szint kiegyensúlyozott részvételét.</p> <p>4. A platform működési költségeit a 3. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti, technikai segítségnyújtásra elkülönített forrásokból fedezik.</p>

Indokolás

A méltányos átállási platform célkitűzéseinek és működésének egyértelműbbé tétele érdekében a szöveget ki kell egészíteni a platform létrehozásával kapcsolatos gyakorlati rendelkezésekkel.

19. módosítás

10. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>4. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.</p>	<p>4. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel és konzultációt folytat az érdekelt felekkel.</p>

Módosított javaslat az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre

COM(2020) 23 final

20. módosítás

21a. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az (EU) [MÁTA-rendelet] rendelet [3.] cikkével összhangban a MÁTA számára a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés keretében rendelkezésre álló források összegét ki kell egészíteni az ERFA-ból, az ESZA+-ból vagy ezek kombinációjából származó forrásokkal azon régiókatételek esetében, ahol az érintett terület található. A MÁTA-ba átcsoportosított ERFA- és ESZA+-források teljes összege legalább másfélszerese a MÁTA által nyújtott támogatás összegének, azonban nem haladja meg a támogatás összegének háromszorosát. Az ERFA-ból vagy az ESZA+-ból átcsoportosított források semmiképpen sem haladhatják meg az érintett tagállamnak nyújtott ERFA-, illetve ESZA+-allokáció 20 %-át. [...]</p>	<p>Az (EU) [MÁTA-rendelet] rendelet [3.] cikkével összhangban a MÁTA számára a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés keretében rendelkezésre álló források összegét önkéntes átcsoportosítás révén ki kell egészíteni az ERFA-ból, az ESZA+-ból vagy ezek kombinációjából származó forrásokkal azon régiókatételek esetében, ahol az érintett terület található. A MÁTA-ba átcsoportosított ERFA- és ESZA+-források teljes összege legalább fele a MÁTA által nyújtott támogatás összegének, azonban nem haladja meg a támogatás összegének másfélszeresét. Az ERFA-ból vagy az ESZA+-ból átcsoportosított források semmiképpen sem haladhatják meg az érintett tagállamnak nyújtott ERFA-, illetve ESZA+-allokáció 20 %-át. [...]</p>

Indokolás

A tagállamok számára nagyobb rugalmasságot kell biztosítani az ERFA-ból és az ESZA+-ból a MÁTA-hoz átcsoportosítandó összegek meghatározásában. Ez korlátozná a kötelezettségvállalások esetleges visszavonását abban az esetben, ha a leginkább érintett területeken alacsony a támogatásfelvevő képesség.

21. módosítás

59. cikk (3a) bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(3a) A MÁTA által az (EU) [MÁTA-rendelet] rendelettel összhangban támogatott műveletek esetében vissza kell fizetni a MÁTA-ból kapott támogatást, ha a támogatásban részesülő tagállam részére történő utolsó kifizetéstől számított tíz éven belül új szén-, lignit- vagy olajpalabányát, illetve tőzegkitermelési területet nyitnak meg, vagy ideiglenesen bezárt szén-, lignit- vagy olajpalabányát, illetve tőzegkitermelési területet nyitnak meg újra azon a területen, ahol a MÁTA-ból származó támogatást felhasználták.</p>

Indokolás

A támogatás célja, hogy segítse a régiókat a szén-dioxid-mentes gazdaságra való átállás során, ami kizárja új bányák és/vagy tőzegkitermelési területek megnyitását és az átmenetileg bezártak újrainyitását.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. üdvözli a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozását, amely kulcsfontosságú eszközt fog jelenteni a klímasemlegességre való átállás által leginkább érintett régiók támogatásában;
2. üdvözli, hogy a Méltányos Átállást Támogató Alapra vonatkozó javaslat figyelembe vette az RB-nek az európai széntermelő régiók társadalmi-gazdasági szerkezetváltásáról szóló véleményében⁽¹⁾ megfogalmazott kulcsfontosságú ajánlásait;
3. üdvözli, hogy az alap minden tagállamnak támogatást nyújt, de továbbra is csak a leginkább érintett régiókra összpontosít. Ezenkívül annak érdekében, hogy az alap megfelelően célzott és hatékony legyen, valamint a minimális támogatási intenzitás meghatározása érdekében fontos, hogy csak az érintett régiók lakosságát vegyék figyelembe;
4. üdvözli a Méltányos Átállást Támogató Alap számára a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretből javasolt (folyó áron) 11 270 459 000 eurós, valamint az Európai Helyreállítási Eszközből további (folyó áron) 32 803 000 000 eurós előirányzatot, mivel ez óriási lökést ad a Méltányos Átállást Támogató Alapban kitűzött célok teljesítésének; aggodalommal állapítja meg, hogy a folyó áron megadott összegek ronthatják a többéves pénzügyi keret tételei között az átcsoportosítások átláthatóságát és összehasonlíthatóságát; arra kéri a Tanácsot, hogy ezt tényleges, kiegészítő előirányzatként vegye fel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások napirendjére;
5. aggodalommal állapítja meg, hogy az Európai Helyreállítási Eszköz keretében finanszírozott további források következtében, amelyek 2021 és 2024 között további kötelezettségvállalásokat eredményeznek, az irányító hatóságok és a végső kedvezményezettek rendkívüli nyomás alatt lesznek azt illetően, hogy a teljes allokáció közel 75 %-át az új programozási időszak első négy évében készítsék elő, hajtásuk végére és költsék el;
6. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy célzott intézkedésekkel támogassa a klímasemleges, klímaérzékeny és ökológiailag fenntartható gazdaságra történő, 2050-ig megvalósítandó átállást, valamint hogy külön, további forrásokkal támogassa a klímasemlegességre való átállás által leginkább érintett területeket; hangsúlyozza, hogy ezeket a kiegészítő forrásokat semmilyen körülmények között sem a kohéziós politika költségvetéséből kell elvonni; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika erős költségvetésének továbbra is a legfőbb prioritást kell jelentenie a területi szintű klímapolitikai fellépések támogatása érdekében;

⁽¹⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az európai széntermelő régiók társadalmi-gazdasági szerkezetváltása (HL C 39., 2020.2.5., 58. o.).

7. kéri az Európai Bizottságot, hogy az új Méltányos Átállást Támogató Alapot a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 3. fejezete (Természeti erőforrások és környezetvédelem) helyett a 2. fejezet (Kohézió és értékek) alá helyezze, és ismételten kijelenti, hogy elutasítja a kohéziós politika tervezett csökkentéseit. Emlékeztet arra a kérésére, hogy az európai strukturális és beruházási alapok nemzeti társfinanszírozását zárják ki a Stabilitási és Növekedési Paktummal kapcsolatos számításokból; úgy véli, hogy ugyanez alkalmazandó a Méltányos Átállást Támogató Alap esetében is;
8. hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagoktól nagymértékben függő, elszigetelt energiarendszerekkel rendelkező régiók, például a legkülső régiók nagy nehézségekkel küzdenek, itt ugyanis az energiaszerkezet fejlesztése – a terület-, víz-, hulladék- és energiagazdálkodás tekintetében – a karbonsemleges gazdaságot célzó energiastratégia kulcseleme;
9. tudomásul veszi az Európai Bizottság azon kiigazított becslését, hogy a méltányos átállási mechanizmus három pillére 2030-ig 150 milliárd eurós beruházást fog eredményezni. Mindazonáltal néhány lehetséges projektet tekintve aggályai vannak a várható tőkeáttételi aránnyal és a magánberuházások megvalósíthatóságával kapcsolatban;
10. kéri, hogy a MÁTA-ból vagy a méltányos átállást támogató mechanizmusból ne nyújtsanak támogatást olyan, NUTS 3. szintű régióban végzett beruházásokhoz, ahol új szén-, lignit- vagy olajpalabánya, illetve tőzegkitermelési terület megnyitását, vagy ideiglenesen bezárt szén-, lignit- vagy olajpalabánya, illetve tőzegkitermelési terület újbóli megnyitását államilag engedélyezték;
11. üdvözli, hogy a közszektor-hitelek kifizetését azokra a projektekre kell korlátozni, amelyek mérhető hatást érnek el a klímasemleges gazdaságra való átállást követő társadalmi, gazdasági vagy környezeti kihívások kezelése terén;
12. rámutat, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a klímasemleges gazdaságra való átállás keretében olyan projekteket is finanszírozniuk kell, amelyek nem termelnek elegendő saját bevételt, és amelyekre semmilyen más uniós program keretében nem kapnak támogatást; ennek kapcsán üdvözli a méltányos átállást támogató mechanizmus keretében létrehozandó közszektor-hitelezési eszközre vonatkozó rendeletjavaslatot. Az eszköz az állami szervek azon beruházási szükségleteit támogatja, amelyek a méltányos átállásra vonatkozó tervekben leírt, az átálláshoz kapcsolódó kihívásokból erednek;
13. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok EU-szerte eltérő tapasztalatokkal rendelkeznek és eltérő mértékben veszik igénybe az EBB pénzügyi mechanizmusait; ezért annak érdekében, hogy a méltányos átállást támogató mechanizmus harmadik pillére sikeres legyen, annak biztosítására kéri az Európai Bizottságot, hogy az egyes tagállamok elegendő gyakorlati és technikai segítséget nyújtsanak az EBB pénzügyi mechanizmusait felhasználni szándékozó helyi és regionális önkormányzatok számára;
14. tudomásul veszi a Méltányos Átállást Támogató Alap, az ERFA és az ESZA+ támogatási körének összehangolását, mivel a Méltányos Átállást Támogató Alap által támogatott tevékenységek többsége az ERFA és az ESZA+ célkitűzésein belül is finanszírozható;
15. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a MÁTA késedelmet okozhat a kohéziós politika fő programjainak végrehajtásában; továbbá aggályainak ad hangot amiatt is, hogy ezen új alap kezelése bonyolulttá és bürokratikusá teheti a kohéziós politika fő programjainak irányítását;
16. sajnálatosnak tartja, hogy az Európai Bizottság javaslata NUTS 3. szinten kíván programokat létrehozni a NUTS 2. szint helyett, holott a kohéziós politika fő programjainak végrehajtására ezen a szinten kerül sor. Ez a javaslat ellentétben áll a funkcionális területek fogalmával, amelyek nem feltétlenül azonosak a NUTS 3. szintű közigazgatási területekkel. Az RB hangsúlyozza, hogy csak egy ennek megfelelő, NUTS 2. szintű területi tervet kellene előírni;
17. kéri, hogy a Méltányos Átállást Támogató Alap támogatási körét terjesszék ki annak érdekében, hogy az Európai Bizottsággal és a tagállamokkal egyetértésben a helyi és regionális önkormányzatok további támogatható projekteket is belefoglalhassanak a méltányos átállásra vonatkozó területi terveikbe; Kéri továbbá, hogy az alaphoz rendelt források elosztásakor lényeges mutatóként vegyék figyelembe a munkanélküliséget és különösen az ifjúsági munkanélküliséget;
18. kéri, hogy a helyi és regionális érdekelt feleket szorosan vonják be a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek kidolgozásába, mivel a MÁTA megosztott irányítás alá tartozik majd, és az ERFA és az ESZA+ forrásai szorosan kapcsolódnak a MÁTA-ból nyújtott támogatáshoz;
19. kéri az Európai Bizottságot, hogy nyújtson több iránymutatást arra vonatkozóan, hogy miként szándékozik segíteni az irányító hatóságokat és a régiókat a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek kidolgozásában, tekintettel arra, hogy a MÁTA-rendeletre irányuló javaslat és mellékletei még mindig jelentős módosítások tárgyát képezhetik. Az RB óva int attól, hogy további késedelmek következzenek be azon programok előkészítésében, amelyek esetében a MÁTA-támogatás az ERFA- és az ESZA+-támogatástól függ a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek jóváhagyásának kötelezettsége miatt;

20. hangsúlyozza, hogy az érintett területektől nem kell teljes körű felsorolást kérni azokról a potenciális vállalatokról és/vagy műveletekről, amelyekhez támogatást nyújthatnak, mivel ez késleltetheti elfogadásukat, és szükségtelen adminisztratív terheket róhat az irányító hatóságokra. Az RB e tekintetben rámutat arra, hogy a közös rendelkezéseket tartalmazó új rendeletre irányuló európai bizottsági javaslatból kihagyták a nagyprojektek elfogadására vonatkozó külön eljárást, és hogy egy ilyen kedvezményezett és/vagy műveleti lista visszaállíthatja ezt;

21. kéri, hogy a MÁTA-hoz irányuló átcsoportosítások felső határát az operatív programok eredeti ERFA- és ESZA +-előirányzatainak 20 %-ában állapítsák meg. Az RB azt javasolja, hogy biztosítsanak nagyobb rugalmasságot az irányító hatóságok számára azáltal, hogy a rendelettervezet 6. cikkének (2) bekezdése szerinti átcsoportosításokat önkéntessé teszik a MÁTA-ból származó támogatás összegének legfeljebb másfélszerese erejéig, mégpedig csak az érintett helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulásával;

22. hangsúlyozza, hogy el kell kerülni a szükségtelen adminisztratív terheket a MÁTA programozási és nyomonkövetési rendszerének egyértelmű előzetes hatásvizsgálata révén;

23. megjegyzi, hogy a MÁTA beruházási prioritásait az európai szemeszter folyamatának részét képező megfelelő országjelentések fogják körvonalazni; kiemeli, hogy a régiókat még mindig nem vonják be hivatalosan a folyamatba, és úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak nagyobb szerepet kell biztosítani a MÁTA célkitűzéseinek megvalósítása érdekében;

24. üdvözli, hogy a rendelet konkrét elemeket határoz meg, amelyeket bele kell foglalni a méltányos átállásra vonatkozó területi tervekbe. Az RB arra kéri a jogalkotót, hogy ezeket az elemeket egészítse ki a Párizsi Megállapodás céljai, a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló uniós cél és a 2030-ra kitűzött csökkentési célok melletti egyértelmű elkötelezettséggel;

25. rámutat arra, hogy a széntermelő régiók átalakításával foglalkozó platformot eredetileg olyan szénbányászati régiókra összpontosító platformként hozták létre, ahol a szénbányászati tevékenységek még folyamatban vannak, valamint azt tervezték, hogy a kezdeményezés hatályát második lépésben valamennyi nagy szén-dioxid-kibocsátású régióra kiterjesztik. Az RB hangsúlyozza, hogy az átállás előtt álló régióknak hasonló akadályokat kell leküzdeniük, és hogy az új platformnak ezért tanácsadási szolgáltatásokat kell nyújtania, segítenie kell az irányító hatóságokat és a kedvezményezetteket projektötleteiket és azok helyi, gyakorlati megvalósítását illetően, valamint a bevált gyakorlatok cseréjét kell szolgálnia;

26. üdvözli e tekintetben a méltányos átállási platform létrehozását, amelynek a sok szén-dioxidot kibocsátó régiók, valamint a fosszilis üzemanyagokról a tiszta energiaforrásokra sikeresen átálló többi régió kapcsán szerzett pozitív tapasztalatokra kell épülnie. Az RB hangsúlyozza, hogy ennek a platformnak biztosítania kell, hogy az Európai Bizottság valamennyi érintett szolgálata és az EBB szorosan együttműködjön az érintett régiókban végbemenő strukturális változások kezelése érdekében. Az RB vállalja, hogy aktívan részt vesz a méltányos átállási platform működésében, különösen azáltal, hogy az Európai Bizottsággal közösen megszervezi a méltányos átállásban érintett régiók éves fórumát;

27. hangsúlyozza, hogy az állami támogatásokra vonatkozó uniós rendelkezéseknek rugalmasságot kell biztosítaniuk, ha azt szeretnénk, hogy az átállással szembesülő támogatható régiók vonzzák a magánberuházásokat. Az RB ismételten arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az új iránymutatások kidolgozásakor vegye figyelembe az érintett régiókban zajló strukturális változással kapcsolatos problémákat is, és biztosítsa, hogy e régiók kellő rugalmassággal rendelkezzenek ahhoz, hogy projektjeiket társadalmilag és gazdaságilag életképes módon tudják végrehajtani;

28. kiemeli, hogy a kkv-któl eltérő vállalkozásokba történő termelőberuházásoknak a Méltányos Átállást Támogató Alapból nyújtott támogatás nem korlátozódhat azokra a területekre, amelyek a meglévő állami támogatási szabályok értelmében az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontja értelmében állami támogatásra jogosultak. Az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályoknak ehelyett lehetővé kell tenniük, hogy a Méltányos Átállást Támogató Alapból részesülő valamennyi terület már korai szakaszban hatékonyan ellensúlyozza a munkahelyek megszűnésének veszélyét. Ezt az általános csoportmentességi rendelet megfelelő kiigazításával is biztosítani kell;

29. hangsúlyozza, hogy a klímasemleges gazdaságra való átállás által leginkább érintett területek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a lehető leghamarabb aktívan fellépjenek az ezzel járó strukturális változásokkal szemben. A Régiók Európai Bizottsága ezért úgy véli, hogy az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok jövőbeli kiigazításainak – például az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) vagy c) pontján alapuló új európai bizottsági iránymutatás révén – biztosítaniuk kell, hogy a támogatás a támogatott terület jelenlegi szabályok szerinti jogállásától függetlenül engedélyezett legyen;

30. elismeri az intelligens szakosodási stratégiáknak az új MÁTA egyik kulcsfontosságú végrehajtási eszközeként betöltött szerepét;

31. hangsúlyozza, hogy a Régiók Európai Bizottsága felmérést végzett annak elemzésére, hogy milyen változásokra van szükség az állami támogatásokra vonatkozó szabályozásban az európai széntermelő régiók szerkezeti átalakulásával összefüggésben ⁽²⁾; kiemeli, hogy a következtetések hangsúlyozták, hogy az átállási folyamatot állami támogatásnak kell segítenie az olyan vállalkozások bevonása érdekében, amelyek ellensúlyozhatják a munkahelyek elvesztését és az értékteremtésben bekövetkező veszteségeket, valamint hogy az állami támogatási szabályoknak nagyobb rugalmasságot kell lehetővé tenniük, különösen az energetikai infrastruktúrába, az energiahatékonyságba, az energiával kapcsolatos beruházásokba és a megújuló energiába történő beruházások tekintetében;

32. üdvözli, hogy a jogalkotási javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés kohézióra összpontosító 175. cikkén alapul, és úgy véli, hogy a javaslat egyértelműen felvázolja annak európai hozzáadott értékét, és összhangban van a szubszidiaritás és az arányosság elvével.

Kelt Brüsszelben, 2020. július 2-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽²⁾ <https://cor.europa.eu/hu/news/Pages/report-coal.aspx>